

ZARZĄDZENIE NR 9.1/2017
BURMISTRZA MIASTA I GMINY CZERNIEJEWO

z dnia 6 lutego 2017 r.

w sprawie wprowadzenia Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie, ul. Poznańska 8,62 – 250 Czerniejewo

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r. Nr 109 poz. 719) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie, ul. Poznańska 8, 62 – 250 Czerniejewo, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuje się wszystkich pracowników Urzędu Miasta i Gminy Czerniejewo do zapoznania się z treścią Instrukcji oraz do stałego przestrzegania zawartych w niej ustaleń.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Czerniejewo.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ

Tadeusz Szymanek
Tadeusz Szymanek

Małgorzata Leśna

Małgorzata Leśna
radca prawny

KIEROWNIK
Referatu Organizacyjnego
i Edukacji

Ewa Gubańska
Ewa Gubańska

Gmina Czerniejewo

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

DLA BUDYNKU
URZĘDU GMINY w CZERNIEJEWIE
ul. Poznańska 8 62-250 Czerniejewo

data opracowania I.B.P.: 04.02.2017 r.

I.B.P. wykonał:

nr: SIOPR.55.2016.147

INSPEKTOR ds. OCHRONY
PRZECIWOPOŻAROWEJ W ZAKŁADACH PRACY
mgr Przemysław WRÓBLEWSKI
62-300 Września, ul. Spokojna 30
tel./fax 61 4377 643, kom 602 441 767
NIP 7691021097, REG 630737282

Główny Specjalista ds. BHP
upr. pedagog. do szkoleń 32/31/69/89
Psycholog ds. Bezpieczeństwa
Inspektor ds. Ochrony PPOŻ
nr: SIOPR.55.2016.147
mgr Przemysław WRÓBLEWSKI

I.B.P. zatwierdził:

BURMISTRZ

Tadeusz Szymanek

ZAŚWIADCZENIE

Przemysław Wróblewski
(imię/imiiona i nazwisko)

urodzony/a dnia 22 czerwca 1965 r. w Koninie, woj. wielkopolskie

ukończył(a) szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej
zorganizowane według programu

szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej (szkolenie aktualizujące)
z dnia 28 sierpnia 2012 r.

w okresie od dnia 02 lutego 2015 r. do dnia 04 lutego 2015 r.

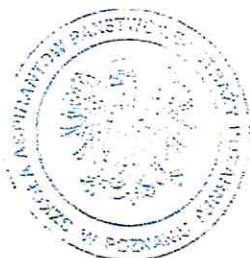
przez Szkołę Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu

Zaświadczenie wydano na podstawie § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 252).

Okres ważności zaświadczenia wynosi 5 lat od dnia wystawienia.

Poznań, dnia 04 lutego 2015 r.

Nr SIOPA.55.2015.1.47

st. bryg. dr inż. Grzegorz Śliwa
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej
przez podmiot prowadzący szkolenie)

Spis Treści	3
I. Postanowienia ogólne	4
II. Warunki ochrony przeciwpożarowej	6
III. Wyposażenie w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice	8
IV. Zasady postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia	15
V. Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych	18
VI. Wytyczne prowadzenia ewakuacji osób i mienia	23
VII. Sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi.	25
VIII. Szkolenie przeciwpożarowe pracowników	27
IX. Potencjalne źródła powstania i rozprzestrzeniania się pożarów	29
X. Źródła i przyczyny zagrożenia ludzi w obiekcie	30
XI. Zadania i odpowiedzialność pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej	31
• ZAŁĄCZNIKI	33
• Podpisy zapoznanych pracowników z IBP	34
• PLAN EWAKUACJI OBIEKTU URZĘDU GMINY	

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

I. Postanowienia ogólne.

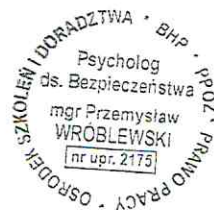
Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz.1380 z późn. zm.) stanowi, że ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową ma obowiązek wyposażyć budynek, obiekt lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice, przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych, zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie, osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie zapewnić bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji, przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej, zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz ustalić (w formie instrukcji) sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Szczegółowe wymagania dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego określone zostały w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), Polskich Normach i innych przepisach szczegółowych.

Stosowanie tych wymagań w praktyce, zarówno w sferze organizacyjnej jak i technicznych środków zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz działań o charakterze porządkowym, wymaga określenia zadań i odpowiedzialności poszczególnych użytkowników obiektu oraz ich pracowników, stosownie do podziału kompetencji.

Egzekwowania realizacji tych obowiązków dokonyje Burmistrz Miasta i Gminy Czerniejewo osobiście lub poprzez wyznaczone osoby.

Zatem optymalne określenie wymagań organizacyjnych, technicznych i porządkowych, stanowi rękojmię bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie i dobrze przygotowują do prowadzenia akcji ratowniczej z zewnątrz.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Cel oraz zasady stosowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

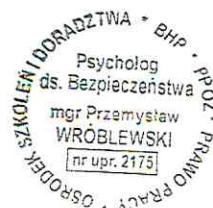
„Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego” dla Budynku Urzędu Miasta i Gminy Czerniejewo mieszczącego się w Czerniejewie przy ulicy Poznańskiej 8 została opracowana na bazie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r., o ochronie przeciwpożarowej, rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów oraz innych przepisów szczegółowych.

1. Celem opracowania jest ustalenie wymagań przeciwpożarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym, porządkowym itp., jakie należy uwzględnić w czasie eksploatacji pomieszczeń w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie.
2. Do zapoznania z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko służbowe.
3. Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników, przedsiębiorstw i firmy (osoby prawne i fizyczne) prowadzące działalność w przedmiotowym obiekcie przy ul. Poznańskiej 8 w Czerniejewie oraz inne osoby czasowo przebywające na jego terenie. Obowiązek zapoznania tych osób z treścią Instrukcji należy do Kierownika Działu Zabezpieczenia Eksploatacyjnego i Inwestycji lub osoby do tego celu wyznaczonej.
4. Warunek zapoznania z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń powinien być zawarty w każdej umowie cywilno-prawnej, na podstawie, której zewnętrzne jednostki organizacyjne prowadzą działalność na terenie budynków przy ul. Poznańskiej 8. Przyjęcie do wiadomości ustaleń „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” wszyscy pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem na „Oświadczeniu” stanowiącym załącznik do niniejszej instrukcji. Oświadczenia te należy włączyć do akt osobowych pracownika.
5. Postanowienia zawarte w niniejszej instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych aktów normatywnych.

II. Warunki ochrony przeciwpożarowej.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

5

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Charakterystyka ogólna

DANE TERENU ZAKŁADU: powierzchni, wysokość, liczba kondygnacji

- Powierzchnia działki : 652 m²
- Kubatura: 45660 m³
- Wysokość: < 12 m
- Budynek – obiekt dwukondygnacyjny zaliczony do grupy budynków niskich,

Budynek Urzędu Gminy w Czerniejewie – mieszczący się przy ul. Poznańskiej 8 w Czerniejewie jest zlokalizowany przy głównej drodze miasta – ul. Poznańskiej. Droga jest utwardzona o szerokości 6 metrów.

Budynek stanowi obiekt budowlany – dwukondygnacyjny, częściowo podpiwniczony. Budynek ten posiada założoną Książkę Obiektu – w której wpisu dokonuje wyznaczona osoba /pracownik urzędu/. Budynek datuje datę powstania na lata 70 /siedemdziesiąte/ XX wieku, nie zachowały się dokumentacje techniczne oraz plany pierwszego powstania budynku. W latach 90 dobudowana została sala konferencyjna, która obecnie jest integralną częścią budynku Miasta i Gminy w Czerniejewie. Dobudowana Sala Konferencyjna posiada dokumentację techniczną.

PIWNICA – Obiekt budowlany, w którym mieści się Urząd Miasta i Gminy w Czerniejewie jest częściowo podpiwniczony, z której to części obiektu znajduje się wyjście ewakuacyjne.

W piwnicy znajdują się pomieszczenia archiwum oraz pomieszczenie kotłowni gazowej – bezobsługowej dla pracowników urzędu. Piec kotłowni dozorowany jest p/k technicznym przez firmę zewnętrzną.

PIERWSZA KONDYGNACJA – parter Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie w której znajduje się pięć pomieszczeń biurowych, dwie toalety mała salka konferencyjna oraz otwarte pomieszczenie Informacji Urzędu Miasta i Gminy oraz sala konferencyjna - duża. Na tej kondygnacji występują 3 /trzy/ Wyjścia Ewakuacyjne oraz dojście do części piwnicznej

DRUGA KONDYGNACJA – piętro Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie w której znajduje się pięć 15 pomieszczeń biurowych, dwie toalety. Z drugiej kondygnacji biegną schody o szerokości 1,6 m w połowie biegu zaopatrzonej w spoczynek.

Obiekt Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie przy ul. Poznańskiej 8 zaopatrzonej jest w dogodny i szeroki dojazd dla pojazdów PSP oraz innych służb ratunkowych. Z części pomieszczeń na pierwszej kondygnacji do celów ewakuacyjnych mogą być wykorzystane okna pomieszczeń /w sytuacjach awaryjnych – braku możliwości ewakuacji wyjściami ewakuacyjnymi/.

Budynek posiada identyczne podstawowe elementy konstrukcyjne. Z przekazanych ustnie informacji obiekt posiada szkielet wykonany z belek profilowanych stalowych (ramy „H”) osłonięty płytami osłonowymi. Stropy wykonane z prefabrykowanych płyt stropowych, które stanowią jednocześnie usztywnienie poprzeczne ram „H”. Jako płyty stropowe zastosowano elementy gęstożebrowe, wypełnione pustakami Akermana. Ściany - murowane z bloczków gazobetonowych. Wszystkie ściany zewnętrzne są pokryte tynkiem. Ściany wewnętrzna i działowe wykonano w przeważającej ilości jako murowane o grubości 6 do 7 cm.

Klatka schodowa znajdująca się pomiędzy kondygnacjami nie jest wydzielona elementami oddzielenia przeciwpożarowych. Klatka schodowa nie są wyposażona w urządzenia do oddymiania.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Korytarze i łączniki na poszczególnych kondygnacjach posiadają długość 30 m, nie są podzielone na odcinki przeciwpożarowe.

III. Wyposażenie w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice

3.1. Proces spalania.

Do prowadzenia skutecznej działalności w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie spalania, gdyż tylko ona pozwala na wszechstronną ocenę elementów, jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru.

Ogólnie rzecz biorąc, spalanie się czegokolwiek jest procesem chemicznym, w czasie którego następuje łączenie się materiału palnego z utleniaczem (najczęściej z tlenem), podczas którego wydziela się energia cieplna, świetlna i inne produkty spalania. Aby powstał, a następnie rozwijał się proces spalania, konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, utleniacza i źródła zapalenia (bodźca energetycznego). Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu, tj.:

- 1) usunięcie materiału palnego lub uczynienie go niepalnym w lokalnie występujących warunkach,
- 2) eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (np. chłodzenie układu palnego),
- 3) odcięcie dopływu utleniacza (tlenu) do układu palnego.

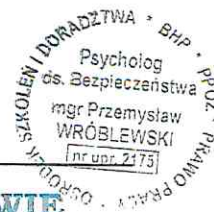
Wymienione wyżej czynności stanowią istotę techniki gaszenia pożarów, przy czym gaśnice spełniają w tej technice rolę zasadniczą w sytuacjach, kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożaru w zarodku, tj. w pierwszej fazie jego trwania. Funkcja gaśnic polega zatem bądź to na działaniu jednostkowym (chłodzeniu materiału palnego lub odcięciu dostępu tlenu), bądź na działaniu łączącym te dwa mechanizmy gaszenia.

3.2 Zasady doboru, rozmieszczenia i użycia gaśnic.

Przy doborze i rozmieszczaniu sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

- 1) co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej ZL (za wyjątkiem ZL IV) nie chronionej stałym urządzeniem gaśniczym,
- 2) sprzęt powinien być umieszczany w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- 3) w obiektach wielokondygnacyjnych sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli warunki techniczne na to pozwalają,
- 4) oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z Polskimi Normami,
- 5) do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- 6) sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki).
- 7) odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

7

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

W oparciu o rozporządzenia MSWiA z dnia 07.06.2010 r. oraz przeprowadzony szczegółowy przegląd budynku stwierdzić należy, że ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w obiekcie powinna wynosić co najmniej tak jak podana w poniższej tabeli:

Lp.	Nazwa pomieszczenia	Rodzaj gaśnic	Ilość sztuk
1	Budynek Urzędu Gminy w Czerniejewie	Proszkowe	4 szt. (8 kg) – parter 4 szt. (8 kg) – I piętro
2	Część podpiwniczona	Proszkowe	4 szt. (24 kg)

Przy ustalaniu rodzaju sprzętu gaśniczego stosuje się następujące zasady:

- 1) do gaszenia pożarów grupy A (w których występuje zjawisko spalania żarowego, drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice proszkowe,
- 2) do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych topiących się, np.: benzyn, alkoholi, olei, tłuszczu, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe lub pianowe,
- 3) do gaszenia pożarów poszczególnych grup w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń - stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe,

Podział pożarów w zależności od rodzaju palącego się materiału i sposobu jego spalania.

Rodzaj palących się materiałów i sposób ich spalania – wg PN-EN 2:1998. Podział pożarów.

Požary ciał stałych pochodzenia organicznego (grupa pożaru A), np.:
drewno, papier, węgiel, słoma, tekstylia, tworzywa sztuczne.

OSRODEK SZKOLEŃ I DORADZTWA * BHP * PROL. PRAWO PRACY * 8
Psycholog
ds. Bezpieczeństwa
mgr Przemysław
WRÓBLEWSKI
nr upr. 2175

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

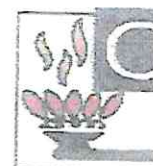

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Pożary cieczy płynnych i substancji stałych topiących się w skutek ciepła wytwarzającego się przy pożarze (grupa pożaru B), np.: benzyna, oleje, żywice, smoła, woski, rozpuszczalniki, alkohole.

Pożary gazów (grupa pożaru C), np.: acetylen, metan, propan, wodór, gaz ziemny i miejski itp.

Pożary tłuszczów i olejów (grupa F). Wyróżnienie tej klasy wynika z tego, że tłuszcze spożywcze w czasie ich użytkowania (np. smażenie) mają wysoką temperaturę, co utrudnia ich gaszenie, gdy są w większej ilości (np. urządzenia kuchenne stosowane w restauracjach), ponieważ po ich ugaszeniu mogą znów zacząć się palić, gdy znów dotrze do nich tlen z powietrza. Niebezpieczeństwo pożarów tej grupy wynika również z tego, że przy próbie ugaszenia takiego pożaru wodą może nastąpić wyrzut palącego się tłuszczu co gwałtownie może powiększyć strefę spalania.

3.3 Zasady użycia sprzętu gaśniczego.

Gaśnice i agregaty proszkowe

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje wysoka właściwość gaśnicza proszku, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będący reakcją chemiczną. Ponadto działanie proszku polega na wydatnym eliminowaniu dostępu powietrza nad płonąca powierzchnią a wyrzucana pod dużym ciśnieniem chmura proszku powoduje zdmuchnięcie płomieni. Proszki węglanowe (BCE) przeznaczone są do gaszenia pożarów cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Proszki fosforanowe (ABCE) przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy, gazów i urządzeń pod napięciem elektrycznym do 1000 V przy zachowaniu odstępów min 1m.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

Psycholog
Os. Bezpieczeństwa
mgr Przemysław
WRÓBLEWSKI
Inr upr. 217/9

9

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Ograniczenie stosowania proszków ma miejsce przede wszystkim w aparaturze i urządzeniach precyzyjnych, ponieważ proszek może spowodować zatarcie elementów ruchomych.

Ze względu na wysokie ciśnienie robocze gaśnic i agregatów proszkowych mają one zdolność do zasięgu rzutu strumienia proszku na odległość od 4 do 8 m dla gaśnic i 12 m dla agregatu proszkowego. Mogą być eksploatowane w temperaturze od - 25°C do + 30°C.

Sposób użycia gaśnicy proszkowej: wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu i skierować strumień środka gaśniczego w kierunku ogniska pożaru.

Gaśnice śniegowe.

Gaśnice i agregaty śniegowe przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych, gazów (np. metan, propan, acetylen) oraz do pożarów instalacji i urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Sposób użycia gaśnicy śniegowej: wcisnąć lub odkręcić zawór butli i skierować strumień środka gaśniczego na źródło pożaru. W czasie gaszenia gaśnicę i dyszę należy trzymać tylko za uchwyty, ze względu na bardzo niską temperaturę wyrzucanego środka tj. -78°C.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży.

Gaśnice płynowe.

Przeznaczone są do gaszenia pożarów ciał stałych, np.: tworzyw sztucznych, tkanin papieru, drewna oraz cieczy palnych. Działanie gaśnicze polega na schłodzeniu palącego się materiału oraz na odcięciu dopływu powietrza do strefy spalania.

Sposób użycia: wyciągnąć zawleczkę, wcisnąć ręką zbijak, nacisnąć dźwignię końcówki węża i skierować strumień środka gaśniczego na źródło pożaru.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami urządzeń elektrycznych znajdujących się pod napięciem.

W przypadku użycia gaśnic, nawet jeśli nie nastąpi całkowite opróżnienie zbiornika, należy gaśnice skierować do serwisu w celu przeprowadzenia konserwacji.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

10

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Hydranty wewnętrzne

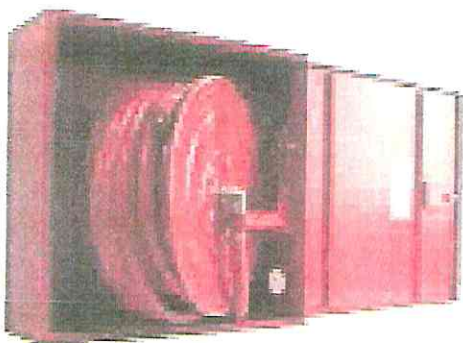
Wewnętrzna instalacja hydrantowa jest zaliczana do stałych urządzeń gaśniczych wodnych. Sieć hydrantowa składa się z nawodnionych rur wodociągowych zakończonych zaworami hydrantowymi. Zawór hydrantowy jest usytuowany wraz z odcinkiem węża i prądownicą w szafce hydrantowej.

Użycie hydrantu w przypadku powstania pożaru polega na:

- otwarciu szafki hydrantowej,
- odkręceniu zaworu hydrantowego,
- rozwinięciu węża połączonego z zaworem i prądownicą,
- skierowaniu strumienia wody do ogniska pożaru przy pomocy prądownicy wodnej,
- otwarciu prądownicy.

Hydranty wewnętrzne są przeznaczone do gaszenia pożarów grupy A., np. papieru, tkanin.

Hydrantu nie należy używać do gaszenia instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem - grozi porażeniem.

Szafki hydrantowe powinny być wyposażone w kompletny zawór, wężę i prądownice.

W budynku Urzędu Gminy w Czarniejewie mieszącym się przy ul. Poznańskiej 8 nie zainstalowano HYDRANTÓW WEWNĘTRZNYCH.

Koc gasniczy

Stanowi „płachtę“ całkowicie niepalną z włókna szklanego. Służą do tłumienia pożaru poprzez odcięcie dostępu powietrza do strefy spalania. Nadaje się do gaszenia niedużych powierzchniowo pożarów grup A, B, C.

Sposób użycia: wyjąć koc z futerału, rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZARNIEJEWIE

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

3.4 Dobór i rozmieszczenie przeciwpożarowych i ewakuacyjnych znaków bezpieczeństwa.

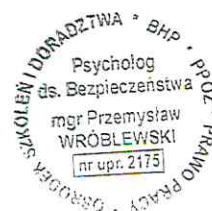
Zapewnienie możliwości ewakuacji oznacza nie tylko istnienie w każdym obiekcie dróg ewakuacyjnych o parametrach pozwalających na bezpieczne opuszczenie przez ludzi strefy objętej lub zagrożonej pożarem, lecz również takie oznakowanie tych dróg oraz lokalizację urządzeń przeciwpożarowych, które umożliwi ich bezbłędną identyfikację w czasie pożaru i ewakuacji. Dochodzi do tego konieczność odpowiedniego wskazania drogi prowadzącej na drogę ewakuacyjną w tych pomieszczeniach, w których wymagane są co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne.

Wymagania te określone zostały w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowych budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz. 719).

Przy doborze i rozmieszczeniu znaków bezpieczeństwa i ewakuacyjnych należy uwzględnić wymagania norm: PN-N-01256/01:1992 Znaki bezpieczeństwa - Ochrona przeciwpożarowa, PN-92/N-01256/02:1992 Znaki bezpieczeństwa - Ewakuacja, PN-N-01256-4:1997 Znaki bezpieczeństwa - Techniczne środki przeciwpożarowe.

W szczególności należy uwzględnić następujące zasady:

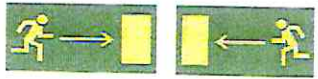

- w każdym miejscu na drodze ewakuacyjnej, w którym może pojawić się wątpliwość co do kierunku ewakuacji, powinien być widoczny znak ewakuacyjny.
- znaki ewakuacyjne oraz inne oznakowania systemu fotoluminescencyjnego powinny być tak usytuowane w stosunku do źródeł światła, by zapewniało ono ich dostateczną luminację.
- podświetlane znaki wskazujące kierunki ewakuacji oraz oświetlenie przeszkodowe, służące uwidocznieniu przeszkód wynikających z układu budynku albo drogi komunikacyjnej lub też sposobu użytkowania budynku, należy stosować w pomieszczeniach użytkowanych przy zgaszonym oświetleniu podstawowym,
- pożarnicze znaki bezpieczeństwa oraz informacyjne należy stosować w sposób umożliwiający ich natychmiastowe dostrzeżenie – zaleca się ich stosowanie prostopadle do kierunku ruchu człowieka.

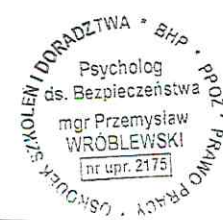

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Do oznakowania obiektu należy wykorzystać następujące znaki

Lp	Znak	Opis
1		<i>Kierunek do drzwi w prawo / lewo</i>
2		<i>Drzwi ewakuacyjne lewe / prawe</i>
3		<i>Kierunek schodami w dół lewo / prawo</i>
4		<i>Kierunek ewakuacji</i>
5		<i>Wyjście ewakuacyjne</i>
6		<i>Gaśnica</i>
7		<i>Hydrant</i>
8		<i>Przeciwpozarowy wyłącznik prądu</i>

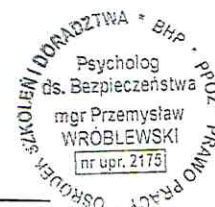

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

IV. Zasady postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.

- 1) W przypadku powstania pożaru (lub innego zagrożenia) do czasu przybycia jednostek straży pożarnej, akcją ratowniczo-gaśniczą w obiekcie kieruje Prezes Zarządu lub osoba go zastępująca, odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia.
- 2) Kierownik akcji ratowniczo-gaśniczej zobowiązany jest w oparciu o dokonaną analizę sytuacji pożarowej oraz przy wykorzystaniu dostępnych sił i środków podejmować właściwe dla pełnionej funkcji decyzje i działania mające na celu bezpieczne i sprawne prowadzenie ewakuacji ludzi oraz mienia z obiektu a także szybkie ugaszenie ogniska pożaru w zarodku.
- 3) Kierownik akcji ratowniczo-gaśniczej poleca jednemu z pracowników upewnić się, że o zaistniałym pożarze została poinformowana Państwowa Straż Pożarna, zgodnie z „Instrukcją postępowania na wypadek pożaru”, ponieważ obiekt jest podłączony do monitoringu pożarowego do Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej m. st. Warszawy.
- 4) Z chwilą przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej kierownik akcji ratowniczo-gaśniczej przekazuje kierownictwo akcji dowódcy przybyłych jednostek i informuje o sytuacji pożarowej.
- 5) Kierownik akcji ratowniczo-gaśniczej współpracuje z dowódcą przybyłych jednostek straży pożarnej oraz udziela mu niezbędnej pomocy i informacji przez cały czas trwania akcji i po jej zakończeniu.
- 6) Wszystkie osoby przebywające w obiekcie w czasie prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej zobowiązane są bezwzględnie podporządkować się poleceniom kierownika akcji.
- 7) Po ugaszeniu pożaru prezes zarządu lub osoba go zastępująca, odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w obiekcie podejmuje decyzję i wydaje polecenia pracownikom dot. zabezpieczenia pogorzeliska. W szczególności zobowiązany jest do:
  - wystawienia posterunku pogorzeliskowego celem uniknięcia pożaru wtórnego lub nieszczęśliwego wypadku,
  - sprawowania nadzoru nad zabezpieczeniem przed kradzieżą i zniszczeniem ewakuowanego mienia,
  - kierowanie pracami związanymi z uporządkowaniem pogorzeliska (po zakończeniu prac komisji dochodzeniowo - śledczej ustalającej przyczyny powstania pożaru).

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

INSTRUKCJA ALARMOWA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU.

ALARMOWANIE

1. Każdy kto zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze np. sygnał akustyczny alarmu pożarowego obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
  - a) Państwową Straż Pożarną,
  - b) osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki,
  - c) dozór obiektu,
2. Alarmowanie Państwowej Straży Pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu miejskiego lub wewnętrznego z wyjściem do sieci miejskiej lub poprzez znajdujące się w obiekcie urządzenia alarmowe.
3. Po uzyskaniu połączenia z Państwową Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:
  - a) gdzie się pali – dokładny adres obiektu i jego nazwę,
  - b) co się pali – np. magazynek gospodarczy, pokój biurowy, zaplecze socjalne itp.,
  - c) czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.,
  - d) numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie, czy meldunek o pożarze nie jest fałszywy.

4. W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

- a) Pogotowie Ratunkowe - tel. 999 (112),
- b) Policję - tel. 997 (112),
- c) Pogotowie Gazowe - tel. 992,

AKCJA RATOWNICZO-GAŚNICZA

1. Równoległe z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu. Szybkie i prawidłowe użycie sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje obecna na miejscu osoba, z racji pełnionych obowiązków służbowych odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia w obiekcie.
3. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
  - a) w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

15

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

- b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem),
- c) usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenne przedmioty, ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,
- d) wyłączyć wentylację ogólną oraz pozamykać drzwi oddzielające pomieszczenie objęte pożarem od pomieszczeń sąsiednich,
- e) nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia.

V. Zabezpieczenie prac pożarowo niebezpiecznych.

Postanowienia ogólne.

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, wprowadza się na terenie obiektu *Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie przy ul. Poznańskiej 8* instrukcję zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, o treści ujętej w niniejszym rozdziale.

1) Niniejsza instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz określenie zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa w pkt. 2.

2) Pod pojęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak:

- prace remontowo-budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległym do nich terenie i placach składowych, na (w) których występują materiały palne lub które posiadają konstrukcję palną,
- prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych i wybuchowych,
- wszelkie prace remontowo-budowlane prowadzone w strefach zagrożonych wybuchem.

Do prac takich należy zaliczyć w szczególności:

- wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:
  - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
  - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi,
  - podgrzewanie lepiku, smoły itp.,
  - rozniecanie ognisk,
  - używanie materiałów pirotechnicznych,

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

16

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- wszelkie prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów, przy których mogą powstawać mieszaniny wybuchowe:
  - przygotowanie do stosowania gazów, pyłów i cieczy łatwo zapalnych,
  - stosowanie tych pyłów i cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania,
  - suszenie substancji palnych,
  - usuwania pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.
- 1) Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektu (pomieszczeń, terenu), gdzie prace są prowadzone.
- 2) Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkie osoby, pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych) wykonujących prace pożarowo niebezpieczne na terenie budynku.
- 3) Obowiązek zapoznania pracowników firm, o których mowa w pkt. 2 z treścią instrukcji należy do osób będących pracownikami U.M. i G. w Czerniejewie lub wyznaczonych / nadzorujących, zlecających i wnioskujących o przedmiotowe prace pożarowo niebezpieczne. Postanowienia niniejszej instrukcji powinny stanowić integralną część umów dotyczących realizacji ww. prac.
- 4) Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

Zasady organizacyjne przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych prac pożarowo niebezpiecznych.

Prace pożarowo niebezpieczne oraz prace wymagające odłączenia instalacji sygnalizacji pożaru muszą zostać zgłoszone ochronie obiektu. Do niniejszej instrukcji załącza się tabelę zawierającą informację, na podstawie której można rozpocząć prace pożarowo niebezpieczne.

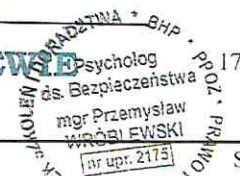
Za prace pożarowo niebezpieczne odpowiada pracownik wyznaczony przez podmiot je prowadzący, przełożony wykonujących te prace lub właściciel firmy.

Prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przed, w trakcie ich wykonywania, oraz po zakończeniu prac.

Wytyczne zabezpieczania prac pożarowo niebezpiecznych.

- 1) Przygotowanie budynku, pomieszczeń i terenu do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
  - oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów lub zanieczyszczeń,
  - odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych lub niepalnych w opakowaniach palnych,
  - zabezpieczeniu np. przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi,

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

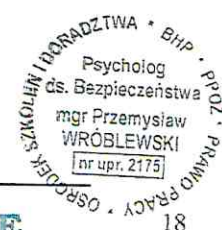

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

- sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
  - uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
  - zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami pożarowo niebezpiecznymi,
  - sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
  - przygotowaniu w miejscu dokonywania prac pożarowo niebezpiecznych m.in.:
    - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp.,
    - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
    - niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac,
    - gaśnic,
    - zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych.
- 2) Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,
  - zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,
  - pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
  - po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe.
  - ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
  - prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem, lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
- 3) Miejsce wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych należy wyposażyć w gaśnice w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZARNIEJEWIE

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

- 4) Po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych w pomieszczeniu i pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a następnie 8 godzin, licząc od czasu zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych (czas okres i ilość kontroli określa komisja w protokóle zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, w zależności od stopnia zagrożenia).
- 5) Prace pożarowo niebezpieczne powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
- 6) Butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.
- 7) Magazynowanie butli z gazami sprężonymi może odbywać się wyłącznie w specjalnie przygotowanych do tego celu magazynach; składowanie butli w innych miejscach (w tym „pod ziemią” - poniżej poziomu terenu, jest zabronione).
- 8) W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

Obowiązki osób nadzorujących i prowadzących prace pożarowo – niebezpieczne.

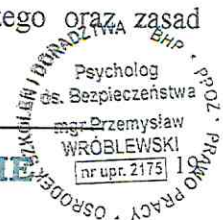
Osoby nadzorujące i prowadzące prace pożarowo – niebezpieczne, powinny w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu lub stanowisk, przewidziane w protokóle zabezpieczenia prac lub zezwoleniu na ich prowadzenie,
- sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć,
- wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.

Do obowiązków wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych należy w szczególności:

- sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzenienia pożaru,
- ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokóle i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia, przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj sprzętu gaśniczego,
- rozpoczynanie prac pożarowo niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem prac,
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac pożarowo niebezpiecznych,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenienie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania prac – czynności pożarowo niebezpiecznych,
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych nie zainicjowano pożaru,
- wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności pożarowo niebezpiecznych.

VI. Wytyczne prowadzenia ewakuacji osób i mienia.

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynku decyzję wydaje Burmistrz lub osoba go zastępująca, odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia. Decyzja ta musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania pomieszczeń, a także musi określać drogi ruchu i rejon dla osób ewakuowanych.

Ewakuacja może być również ogłoszona na wypadek zagrożenia powstałego poza budynkiem. Alarm należy ogłosić po upewnieniu się co do zaistnienia rzeczywistego zagrożenia.

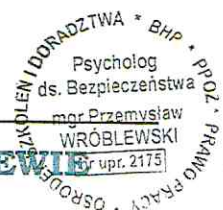
Do przekazania informacji o ewakuacji należy wykorzystać wszelkie możliwe środki powiadamiania.

Pracownik który zauważy lub zostanie poinformowany o pożarze lub innym zagrożeniu informuje osobę odpowiedzialną za bezpieczeństwo osób i mienia.

W trakcie prowadzonej ewakuacji ludzi i mienia należy przestrzegać następujących zasad:

1. W pierwszej kolejności ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub zagrożenie oraz z pomieszczeń, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania ognia lub z których wyjście może być odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dopilnować aby w pierwszej kolejności ewakuowano osoby o ograniczonej zdolności poruszania się.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

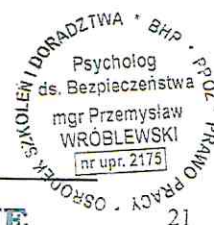

20

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

2. Podczas ewakuacji z pomieszczeń strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami ewakuacji, określonymi przez znaki ewakuacyjne, do wyjść prowadzących bezpośrednio na zewnątrz obiektów.
3. W razie napotkania trudności w ewakuacji (zamknięte lub zastawione przejścia i wyjścia ewakuacyjne) należy bezzwłocznie powiadomić o tym kierownika akcji. Ludzi odciętych od wyjścia a znajdujących się w strefie zagrożonej należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę możliwości ewakuować przy pomocy sił i środków znajdujących się na zewnątrz budynku.
4. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach dróg ewakuacyjnych. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.
5. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najbardziej niebezpiecznych gazów (butli), następnie należy ewakuować ważne dokumenty, a na końcu wartościowe przedmioty.
6. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby nadające się do demontażu i ewakuacji mienia. W pracy tej należy wykorzystać sprzęt techniczny i transportowy, znajdujący się na terenie obiektu oraz sprzęt przybyłych na miejsce jednostek ratowniczych z zewnątrz.
7. Po zakończeniu ewakuacji osób należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia na terenie obiektu. Przy niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiekcie, należy natychmiast fakt ten zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponownie sprawdzenie pomieszczeń.
8. W przypadku przybycia jednostek straży pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący jej przebiegiem, zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej z zewnątrz.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

21

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

VII. Sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi.

1. Zasady organizowania cyklicznych ćwiczebnych alarmów ewakuacyjnych

Zgodnie z § 13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) **właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla 50 osób będących jej stałymi użytkownikami powinien co najmniej raz na dwa lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.** O terminie przeprowadzenia tego sprawdzianu powinien on co najmniej tydzień wcześniej powiadomić właściwego Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej.

Jako praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji (alarm ćwiczebny) nie mogą być traktowane inne (np. fałszywe) alarmy w wyniku, których taką ewakuację przeprowadzono.

2. Zasady praktycznego prowadzenia cyklicznych ćwiczebnych alarmów ewakuacyjnych

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji ma na celu ocenę przygotowania obiektu do sytuacji rzeczywistego zagrożenia, a także wyrobienie w przebywających w nim osób nawyków reagowania w przypadku zaistnienia realnego zagrożenia. Dlatego ćwiczenie należy przeprowadzać w czasie, gdy obiekt normalnie funkcjonuje, a na jego terenie przebywa pełna, wynikająca z codziennej eksploatacji liczba ludzi.

Właściwe przygotowanie ćwiczenia wymaga powołania zespołu kilku zaufanych osób, które muszą zostać zobowiązane do zachowania w głębokiej dyskrecji nie tylko daty i godziny, ale również samego faktu planowanego ćwiczenia. Osoby te podczas przeprowadzania ćwiczenia będą pełniły funkcje obserwatorów, dlatego wskazane jest aby w miarę możliwości byli to pracownicy związani na co dzień z obsługą infrastruktury obiektu.

Obserwatorom przydzielamy ściśle określone obszary obiektu, w których pełnić będą wyznaczoną rolę. Ponadto w skład zespołu oprócz osób reprezentujących kierownictwo powinni wejść: szef ochrony, elektryk oraz pracownik (lub pracownicy) odpowiedzialny za sprawy BHP, ppoż. W odróżnieniu od obserwatorów, osobom tym nie należy przydzielać żadnych innych funkcji niż te, które wynikają z ich zakresu czynności.

Jeżeli w obiekcie przebywa na co dzień duża liczba ludzi, mogą przebywać w nim osoby nie będące stałymi użytkownikami lub osoby niepełnosprawne, wskazane jest również zapewnienie zabezpieczenia medycznego ćwiczenia.

Pierwszą i nadrzędną zasadą praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji jest przeprowadzenie jej w najmniej spodziewanym dla użytkowników momencie. Wskazane jest wcześniejsze przeprowadzenie odpowiedniego szkolenia. Szkolenie to powinno być zakończone przeprowadzeniem 1 - 2 alarmów o mniej oficjalnym charakterze, które wpoją w stałych użytkowników obiektu podstawowe nawyki i zachowanie się w takich sytuacjach.

Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji w obiekcie powinno nastąpić po ogłoszeniu przez wyznaczoną osobę donośnym głosem komunikatu o następującej treści: „Uwaga, ćwiczebny alarm pożarowy. Proszę niezwłocznie opuścić budynek najbliższym wyjściem ewakuacyjnym.”. W trakcie ćwiczenia wskazane jest również wyłączenie dopływu energii elektrycznej przy pomocy przeciwpożarowego (a jeżeli go nie ma, to głównego) wyłącznika prądu. Zanik energii elektrycznej pozwoli nam sprawdzić działanie systemów awaryjnych (oświetlenie ewakuacyjne, automatyczne sterowane elektrycznie lub

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

Psycholog
ds. Bezpieczeństwa
mgr Przemysław
WRÓBLEWSKI
nr upr. 2178

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

elektronicznie zamknięcia w drzwiach służących do ewakuacji) oraz w pewien sposób przygotuje opuszczające obiekt osoby do ewakuowania się w odbiegających od normalności warunkach. Jeżeli dysponujemy odpowiednimi możliwościami, możemy ćwiczenie wzbogacić w tzw. elementy pozoracji polegające np. na zadymieniu fragmentu budynku. Należy jednak pamiętać, że użyte do pozoracji środki muszą być stosowane bardzo rozważnie i w całkowicie bezpieczny dla ludzi sposób.

Bezpośrednio przed planowanym rozpoczęciem ćwiczenia obserwatorzy powinni udać się do wyznaczonych wcześniej punktów i od momentu ogłoszenia alarmu dokładnie monitorować rozwój wydarzeń.

Obserwatorzy powinni zwrócić uwagę na następujące elementy ćwiczenia:

- czy sygnał o ewakuacji dotarł do wszystkich ludzi przebywających w monitorowanym przez nich obszarze,
- czy wszyscy pracownicy natychmiast przerwali pracę i rozpoczęli ewakuację,
- czy ewakuacja odbywała się zgodnie z wyznaczonymi drogami i kierunkami i czy nie wykorzystywano do niej elementów zabronionych takich jak dźwigi lub nie przeznaczone do tego celu przejścia i wyjścia,
- czy w monitorowanym obszarze zadziałały wszystkie urządzenia techniczne służące do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi przebywających w obiekcie takie jak np.: oświetlenie ewakuacyjne, drzwi pożarowe, wentylacja pożarowa itp.

Ponadto obserwatorzy powinni:

- odnotować czas w jakim opuszczono monitorowany przez nich obszar, odnotować wszelkie zauważone nieprawidłowości,
- sporządzić wykaz osób, które nie zastosowały się do polecenia ewakuacji, przystąpiły do niej w sposób opieszły lub w jakikolwiek sposób tę ewakuację utrudniały lub zakłócały.

Osoby, które nie opuściły budynku pomimo ogłoszenia jego ewakuacji, czyniły to w sposób opieszły lub w jakikolwiek sposób tę ewakuację utrudniały lub zakłócały, powinny złożyć wyczerpujące wyjaśnienie o powodach swojego postępowania. W przypadku, gdy wyjaśnienia te nie mają żadnej racjonalnej podstawy, w stosunku do takich osób winny być wyciągnięte surowe konsekwencje służbowe.

W celu maksymalnego ograniczenia dezorganizacji pracy, ćwiczebny alarm ewakuacyjny można przeprowadzić w kilka minut po rozpoczęciu lub na kilka minut przed zakończeniem pracy obiektu.

3. Dokumentacja ćwiczeń

Ponieważ praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy obiektu powinien właściwie udokumentować fakt przeprowadzenia takiego ćwiczenia, aby w każdej chwili móc udowodnić go przed kontrolującym strażakiem Państwowej Straży Pożarnej. Właściwa dokumentacja stanowi też będzie cenny materiał porównawczy przy ocenie podobnych ćwiczeń prowadzonych w przyszłości. Dokumentacja powinna zawierać:

- datę i godzinę przeprowadzonego ćwiczenia ewakuacyjnego,
- sposób ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego,
- liczbę ewakuowanych osób (określoną np. na podstawie list obecności pracowników) wraz ze wskazaniem, jaki ta liczba stanowi stosunek procentowy do pełnej, zakładanej liczby osób przebywających w obiekcie,
- czas ewakuacji poszczególnych kondygnacji (lub innych obszarów bądź stref, na które podzielony jest obiekt),

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

- czas ewakuacji całego obiektu mierzony od momentu ogłoszenia alarmu do chwili opuszczenia budynku przez główne strumienie ludzi,
- całkowity czas ewakuacji całego obiektu mierzony od momentu ogłoszenia alarmu do chwili opuszczenia go przez wszystkich użytkowników (z wyjątkiem pracowników ochrony i osób prowadzących ćwiczenie),
- wnioski podsumowujące ćwiczenie, obejmujące między innymi:
  - ocenę drożności i równomierności rozłożenia natężenia strumieni ludzi na głównych drogach ewakuacyjnych (końcowe odcinki korytarzy, klatki schodowe, wyjścia),
  - zasięg słyszalności środków technicznych użytych do ogłaszania alarmu,
  - ocenę skuteczności ogłaszanego alarmu, określającą odsetek osób do których nie dotarła informacja o alarmie wraz podaniem przyczyn tego faktu,
  - ocenę stanu zadziałania wszystkich związanych z ćwiczeniem urządzeń technicznych,
  - wszystkie zauważone nieprawidłowości, jeżeli takie wystąpiły (np. chęć lub fakt korzystania przez ewakuujących się z dźwigów osobowych (wind), przemieszczanie się ludzi w kierunkach innych niż wskazywało umieszczone oznakowanie ewakuacyjne, zatory w drzwiach, przewężeniach korytarzy innych newralgicznych punktach, pozostawianie w opuszczanych pomieszczeniach otwartych lub niedomkniętych drzwi, itp.),
  - zamierzenia które należy przedsięwziąć aby wyeliminować stwierdzone nieprawidłowości, a tym samym poprawić warunki ewakuacji ludzi z obiektu.
- kopię pisma (adresowanego do Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Piasecznie), o którym mowa w pkt. 1 niniejszego rozdziału.

VIII. Szkolenie przeciwpożarowe pracowników.

A. Cel i zakres szkoleń.

Celem szkoleń przeciwpożarowych jest zapoznanie pracowników obiektu z:

- zagrożeniem pożarowym występującym w obiekcie,
- sposobami eliminacji zagrożeń pożarowych,
- przepisami ochrony przeciwpożarowej,
- zasadami postępowania na wypadek powstania pożaru,
- zasadami obsługi sprzętu i urządzeń gaśniczych,
- warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia.

W szkoleniach przeciwpożarowych zobowiązani są uczestniczyć wszyscy pracownicy oraz osoby podejmujące działalność na terenie obiektu.

B. Rodzaje i zakres szkoleń przeciwpożarowych.

a) **szkolenie wstępne** obejmujące zapoznanie pracowników z "Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego", a w szczególności:

- zagrożeniem pożarowym występującym w budynku i na stanowisku pracy,
- zasadami i warunkami bezpiecznej ewakuacji osób i mienia,
- zasadami przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym,

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- zasadami użycia urządzeń gaśniczych i przeciwpożarowych znajdujących się w rejonie stanowiska pracy.
- b) szkolenie informacyjne - organizowane w związku z:
  - wprowadzeniem istotnych zmian w organizacji ochrony przeciwpożarowej w budynku,
  - wprowadzeniem istotnych zmian w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektu,
  - wprowadzeniem na teren budynku nowych urządzeń technologicznych, stwarzających zagrożenie pożarowe,
  - zmianami przeznaczenia pomieszczeń i powierzchni pociągającymi za sobą wzrost zagrożenia pożarowego, zaleceniem kontrolnych organów ochrony przeciwpożarowej,
  - stwierdzonymi brakami w wiedzy na temat zagrożeń i sposobów postępowania podczas np. przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.

C. Zasady organizowania i prowadzenia szkoleń.

- a) szkolenie przeciwpożarowe nadzoruje Burmistrz Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie lub osoba przez niego wyznaczona do Zasad PPOŻ.,
- b) szkoleniu wstępnemu podlegają pracownicy przyjmowani do pracy, przed przystąpieniem do wykonywania czynności zawodowych. Dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności zawodowych przed odbyciem wstępnego szkolenia jest niedozwolone,
- c) do przeprowadzenia szkoleń informacyjnych powinny być angażowane w charakterze wykładowców osoby posiadające wymagane kwalifikacje,
- d) szkolenie informacyjne należy prowadzić w miarę potrzeb bieżących. Grupy osób szkolonych nie powinny przekraczać 25 osób.

D. Dokumentacja szkoleń.

- a) dokumentację szkolenia przeciwpożarowego stanowi oświadczenie osoby prowadzącej szkolenie, zawierające datę, miejsce, wykaz osób uczestniczących w szkoleniu i program szkolenia.
- b) zaświadczenie to włącza się do akt osobowych pracownika.

Zobowiązuje się wszystkich pracowników świadczących obowiązki pracownicze na terenie budynku do zapoznania się z treścią Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego. Obowiązek ten dotyczy także osób nie będących pracownikami a wynajmujących pomieszczenia lub prowadzącymi prace na jego terenie. Obowiązkiem kierowników komórek organizacyjnych zlecających prace na terenie Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie lub osoby, której to zadanie zlecono, jest dostarczenie tym osobom przedmiotowego dokumentu i uzyskanie poświadczenia o przyjęciu do wiadomości jego postanowień.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

IX. Potencjalne źródła powstania i rozprzestrzeniania się pożarów.

1 Źródła powstania pożarów w obiekcie.

Potencjalne źródła powstania pożarów mogą wynikać z:

- a) stosowania w działalności budynku palnych materiałów i substancji,
- b) wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych wynikających z:
  - niewłaściwego wykonania,
  - przeciążenia poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
  - braku bieżącej i okresowej konserwacji,
  - stosowania niewłaściwych urządzeń zabezpieczających,
  - niezachowania wymaganych odległości urządzeń ogrzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych,
  - stosowania prowizorycznych instalacji i urządzeń,
  - stosowania urządzeń ogrzewczych niezgodnie z zaleceniami producenta.
- c) używania otwartego ognia:
  - zaproszenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych,
  - prowadzenia prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- d) podpaień umyślnych i nieumyślnych.

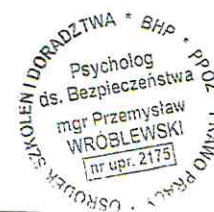
2. Przyczyny i drogi rozprzestrzeniania się pożarów w obiekcie.

Przyczynami rozprzestrzeniania się ognia w budynku mogą być:

- a) niezauważenie pożaru w początkowym stadium,
- b) opóźnione zaalarmowanie jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
- c) brak lub niewłaściwe użycie środków do gaszenia pożaru w zarodku,
- d) otwarcie drzwi i okien, powodujące dopływ świeżego powietrza do ogniska pożaru,

Drogami rozprzestrzeniania się pożarów są:

- a) palne elementy wykończenia wnętrz oraz wyposażenia pomieszczeń,
- b) umieszczanie palnych elementów wystroju wnętrz oraz innych materiałów i przedmiotów palnych na drogach komunikacji ogólnej,
- c) systemy technologicznych i komunikacyjnych połączeń pomiędzy pomieszczeniami oraz innymi częściami budynku,
- d) palne elementy konstrukcyjne budynku.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

X. Źródła i przyczyny zagrożenia ludzi w obiekcie.

Zagrożenie zdrowia i życia ludzi przebywających w czasie pożaru w budynku może wystąpić w wyniku:

- toksycznego lub duszącego oddziaływania dymów i gazów pożarowych, które zawierają szkodliwe lub trujące substancje lotne, powstałe w wyniku spalania materiałów (szczególnie tworzyw sztucznych).
- poparzeń powstałych w wyniku oddziaływania termicznego płomieni, promieniowania cieplnego, kontaktu z nagrzanymi przedmiotami i powierzchniami,
- uszkodzeń mechanicznych ciała powstałych od wielu czynników, m. in. przewrócenia się przedmiotów, paniki, upadków przy słabej widoczności (zadymienie dróg ewakuacji) i pośpiechu.

Szczególnie niebezpieczne dla ludzi w czasie pożaru jest:

- zamknięcie drzwi stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczeń,
- zastawienie i zawężenie dróg ewakuacyjnych,
- użycie niewłaściwych środków gaśniczych przy gaszeniu pożaru np. wody do gaszenia palących się urządzeń i instalacji elektrycznych pod napięciem.

XI. Zadania i odpowiedzialność pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest obowiązany przestrzegać w czasie eksploatacji obiektu wymagań przeciwpożarowych. Aby warunek ten był realizowany niezbędnym jest określenie dla wszystkich osób, związanych z budynkiem obowiązkami pracowniczymi - zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego.

Uznając odpowiedzialność ustawową Burmistrz Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie określa jednocześnie zakres zadań i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego dla wszystkich pracowników. Przy tym należy zaznaczyć, że zakres obowiązków służbowych poszczególnych pracowników, poza określeniem charakteru świadczonej pracy zawiera także obowiązek dbałości o bezpieczeństwo (w tym również przeciwpożarowe) na zajmowanym stanowisku pracy. Zatem zakres odpowiedzialności za sprawy ochrony przeciwpożarowej dla pracowników należy traktować jako zakres ramowy, służący generalnie do celów szkolenia przeciwpożarowego.

11.1. Obowiązki Burmistrza Miasta i Gminy w Czerniejewie.

Szczególną odpowiedzialność za sprawy ochrony przeciwpożarowej ponoszą właściciele, zarządcy lub użytkownicy którzy zgodnie z zapisami ustawy o ochronie ppoż. oraz rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - odpowiadają za bezpieczeństwo pożarowe obiektu i osób w nim przebywających. W tym przypadku osobą reprezentującą właściciela jest **Burmistrz Miasta i Gminy w Czerniejewie**.

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

27

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Wykonując swoje obowiązki poprzez podległych pracowników, *Burmistrz Miasta i Gminy w Czerniejewie* ma prawo scedować część odpowiedzialności i związane z tym obowiązki służbowe na pracownika niższego szczebla, innych pracowników lub inspektorów ochrony PPOŻ. z poza Urzędu Gminy – posiadających odpowiednie wykształcenie – Zgodnie z § 13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

Do zadań Burmistrza Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie należy w szczególności:

- zapewnienie środków na realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej przez wszystkich pracowników i użytkowników obiektu w tym postanowień instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
- zapewnienie osobom przebywającym w budynkach, obiektach lub na terenie bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- wydawanie poleceń mających na celu usunięcie technicznych usterek zagrażających bezpieczeństwu pożarowemu obiektu,
- planowanie oraz organizację remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
- wyposażenia obiektu w gaśnice oraz utrzymanie tego sprzętu w pełnej sprawności technicznej oraz zapewnienie systematycznej jego konserwacji,
- przygotowanie obiektu do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych,
- zapewnienie właściwego przeszkolenia przeciwpożarowego pracowników,
- znajomość warunków przeprowadzania bezpiecznej ewakuacji osób i mienia i kierowanie ją podczas wystąpienia zagrożenia występującego na swoim terenie,
- udział w akcji ratowniczo-gaśniczej przez podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją,
- kierowanie akcją ratowniczo-gaśniczą w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia do czasu przybycia jednostek ratowniczych,
- współpracę pracowników z jednostkami ratowniczymi przybyłymi z zewnątrz w zakresie gaszenia pożarów, usuwania zagrożeń oraz przeprowadzania ewakuacji osób i mienia,
- podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu,
- przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

11.2. *Obowiązki wszystkich pracowników.*

Wszyscy pracownicy Urzędu Miasta i Gminy w Czerniejewie - bez względu na zajmowane stanowisko ponoszą odpowiedzialność za wykonywanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- znajomość zagrożenia pożarowego na zajmowanym stanowisku pracy oraz sposób przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- orientacja w rozmieszczeniu gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych, a także umiejętność obsługi gaśnic,

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

OSRODEK
KONSULTINGOWY I DORADZTWA * BHP * PROZ * PRACOWNIK
Psycholog ds. Bezpieczeństwa
mgr Przemysław PROBLEWSKI
[nr upr. 2175] 28

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

- znajomość warunków przeprowadzania bezpiecznej ewakuacji osób i mienia,
- udział w akcji ratowniczo-gaśniczej przez podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją,
- udział w szkoleniach przeciwpożarowych,
- niezwłoczne zgłaszanie usterek mogących spowodować pożar osobom kompetentnym do ich usuwania lub kierownikowi,
- przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

ZAŁĄCZNIKI

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Załącznik nr 1

ZARZĄDZENIE NR . . . . . /20.....

z dnia ..... 20..... r.

w sprawie: wprowadzenie w życie instrukcji

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U z nr 109,poz.719).

Zarządzam co następuje :

§ 1

Wprowadzić w życie instrukcję stanowiącą załącznik do Zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuje wszystkich pracowników do zapoznania się z jej treścią oraz do stałego przestrzegania jej postanowień.

Podpis Burmistrza Urzędu Miasta i Gminy Czerniejewo:

PROTOKÓŁ
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac
niebezpiecznych pożarowo

Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia i miejsca,
w którym przewiduje się wykonanie prac niebezpiecznych
pożarowo _____
_____
_____

Określić właściwości pożarowe materiałów palnych
występujących na terenie prac niebezpiecznych pożarowo, czy
jest zagrożenie wybuchem _____
_____
_____

Rodzaj elementów budowlanych /zapalność/ występujących w
danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przeprowadzanych
prac _____
niebezpiecznych _____
pożarowo _____
_____
_____
_____

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

-----

Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo

-----

Sposób wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

Dane osobowe (uprawnienia) pracownika wykonującego prace niebezpieczne pożarowo

-----

Czerniejewo, dnia _____ 20__ roku

.....

/ podpis /

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

33

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Załącznik nr 3

/ pieczęć /

ZEZWOLENIE NR _____

na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo
(spawanie, cięcie, lutowanie, nagrzewanie, itp)

Miejsce pracy _____

Rodzaj pracy _____

Czas pracy, od dnia _____ godzina _____
do dnia _____ godzina _____

Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) _____

Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru
wybuchu _____

URZĄD MIASTA I GMINY W CZERNIEJEWIE

34

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Środki zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

Prace niebezpieczne pożarowo zakończono dnia _____ godz. _____
Kontrolę miejsca prac po ich zakończeniu, zakończono dnia _____ godz. _____

Podpis _____

Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo przekazano (podać imię i nazwisko) _____

Czerniejewo, dnia _____ godz. _____

Podpis _____

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Załącznik nr 4

Czerniejewo, dnia _____ 20__ roku

/ pieczęć zakładu /

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zobowiązuję się do przestrzegania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych w zakresie prowadzenia prac pożarowo - niebezpiecznych oraz usuwania stwierdzonych zagrożeń pożarowych .

/ podpis spawacza /

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

.....

Załącznik nr 5

Czerniejewo, dnia .....

.....
/nazwa i adres zakładu/
.....
/imię i nazwisko/
.....
/stanowisko/

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a)
z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej
obowiązującymi na terenie:

**Budynku Urzędu Miasta i Gminy
Czerniejewo**

a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- Zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru na stanowisku pracy i w całym obiekcie;
- Postępowania na wypadek pożaru;
- Użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy.

„Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego” przyjmuję do wiadomości
zobowiązuję się przestrzegać jej postanowienia.

.....
/ podpis prowadzącego szkolenie/

.....
/ podpis składającego oświadczenie/

URZĄD MIASTA I GMINY w CZERNIEJEWIE

37

PLANY EWAKUACJI

Lista pracowników zapoznanych z IBP w Urzędzie Miasta i Gminy Czerniejewo

L.P.	Nazwisko i imię pracownika	Podpis zapoznanego pracownika	Podpis osoby zapoznającej
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Lista pracowników zapoznanych z IBP w Urzędzie Miasta i Gminy Czerniejewo

L.P.	Nazwisko i imię pracownika	Podpis zapoznanego pracownika	Podpis osoby zapoznającej
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			

Lista pracowników zapoznanych z IBP w Urzędzie Miasta i Gminy Czerniejewo

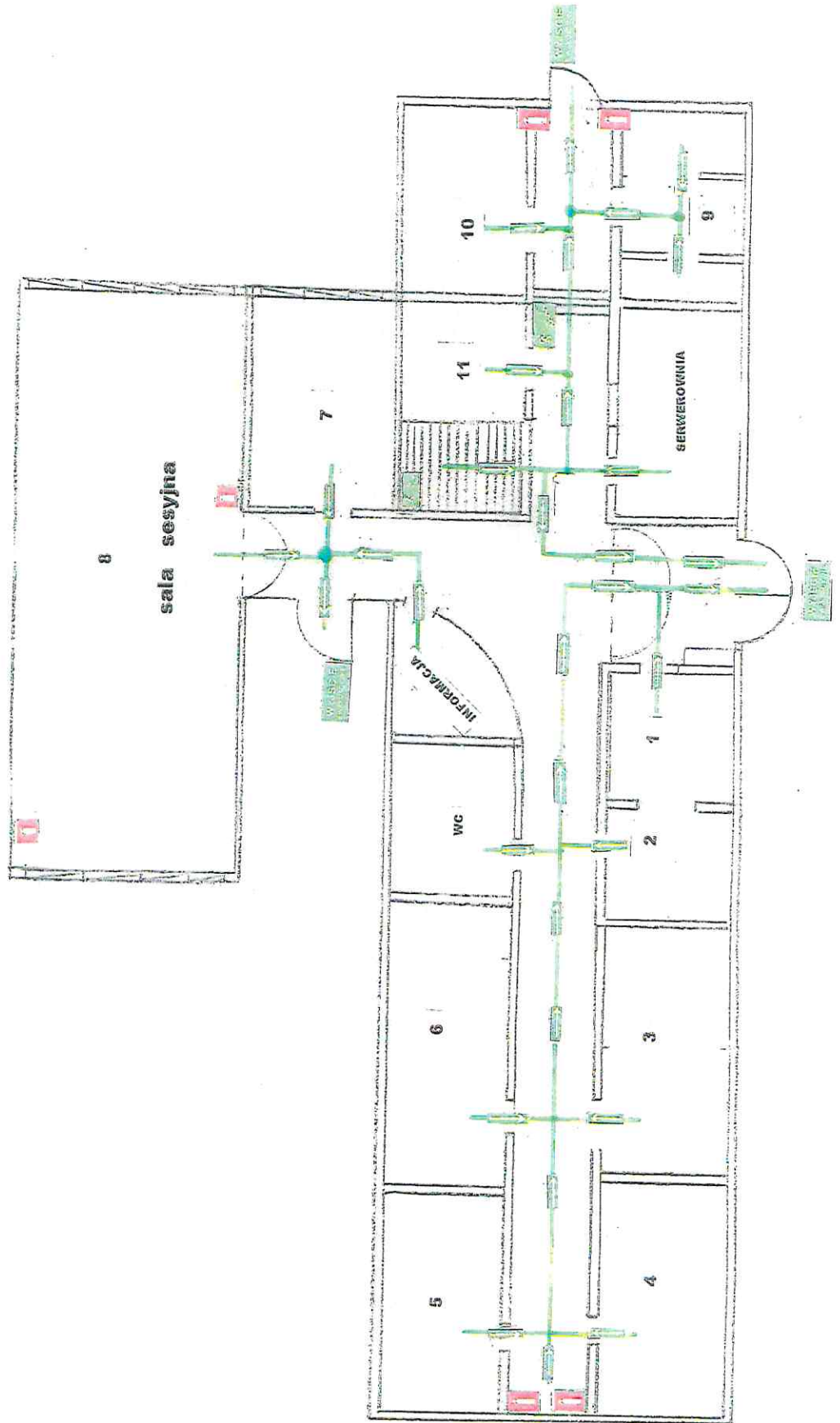
L.P.	Nazwisko i imię pracownika	Podpis zapoznanego pracownika	Podpis osoby zapoznającej
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			
53.			
54.			
55.			
56.			
57.			
58.			
59.			
60.			

Urząd Miasta i Gminy Czerniejewo

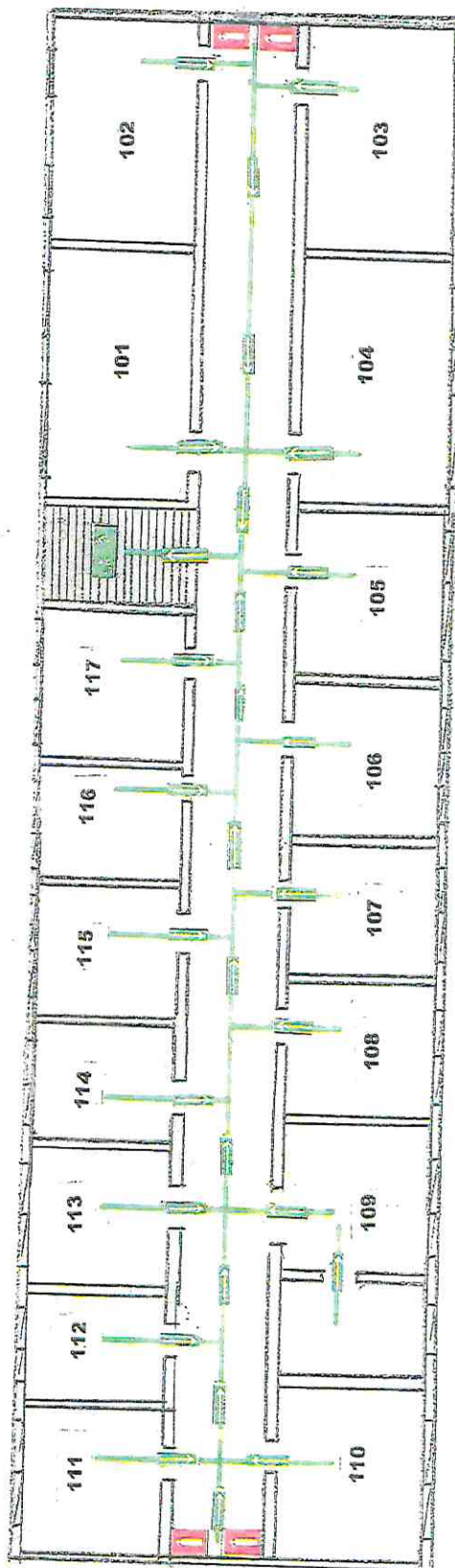
PLAN EWAKUACJI - PARTER

Urząd Miasta i Gminy Czerniejewo

PLAN EWAKUACJI - PIĘTRO

Urząd Miasta i Gminy Czerniejewo

PLAN EWAKUACJI - PIWNICA

